Bijlage 1 bij Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019: Controleprotocol Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019

1. Inleiding
Het regeerakkoord van het kabinet Rutte II - *Bruggen slaan* - uit 2012 en de begrotingsafspraken 2014 bevatten een pakket aan bezuinigingsmaatregelen op het mediabudget. Deze maatregelen houden verband met de noodzaak tot bezuinigingen, het doelmatiger inrichten van het bestel en daarmee samenhangend, het verminderen van het aantal mediaorganisaties. De bezuinigingsmaatregelen leiden ook tot een verlaging van het budget dat beschikbaar is voor de uitvoering van de publieke media-opdracht op regionaal niveau. De verlaging van het budget is opgenomen in de Wet van 18 december 2013 tot wijziging van onder meer de Mediawet 2008 in verband met onder meer de aanpassing van de rijksmediabijdrage en overheveling van het budget voor de bekostiging van de regionale omroepen van het provinciefonds naar de mediabegroting (Stb. 2013, 570).

Als gevolg van de besparingen kunnen de regionale publieke media-instellingen geconfronteerd worden met frictiekosten. De minister heeft met het oog hierop de Tweede Kamer geïnformeerd dat hij een frictiekostenregeling zal introduceren op basis waarvan regionale publieke media-instellingen een financiële bijdrage kunnen aanvragen ten behoeve van de bekostiging van de frictiekosten[1]. Ten behoeve van deze frictiekostenregeling is het voorliggende controleprotocol opgesteld dat een onderdeel vormt op de regeling Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.[2]

2. Procedure
In dit protocol wordt onderscheid gemaakt tussen de aanvraag van een vergoeding van nog te maken frictiekosten (hierna: Aanvraag) en de verantwoording van de gerealiseerde frictiekosten (hierna: Verantwoording).[3] De Aanvraag heeft betrekking op zogenoemde 'ex ante' informatie, dat wil zeggen: een verwachting van te realiseren frictiekosten. De Verantwoording heeft betrekking op 'ex post' informatie, dat wil zeggen: daadwerkelijk gerealiseerde frictiekosten. De regeling Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019 stelt verplicht dat met het oog op de frictiekosten een reorganisatievoorziening wordt gevormd. De Verantwoording geeft inzicht in de wijze waarop de gevormde reorganisatievoorziening wordt aangewend tot en met de periode waarop de voorziening volledig is vervallen.

De procedure omtrent de Aanvraag en de Verantwoording ten behoeve van de vaststelling is beschreven in de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.

3. Normenkader
In het kader van de Aanvraag en de Verantwoording wordt het geldende normenkader gevormd door de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. Financiële rechtmatigheid wordt in dit kader gedefinieerd als het voldoen aan hiervoor genoemde voorschriften.

4. Doelstelling Protocol
Dit protocol behelst zowel de aanpak van het onderzoek naar de Aanvraag leidend tot een assurance-rapport van de accountant (onderdeel 5) als de aanpak van de controle van de Verantwoording leidend tot een controleverklaring van de accountant (onderdeel 6).
In dit protocol worden de bij de accountantscontrole van de aanvraag en de bij het accountantsonderzoek van de verantwoording te hanteren uitgangspunten en de te stellen eisen nader uiteengezet. Tevens wordt ingegaan op de wijze waarop de uitkomsten van het onderzoek respectievelijk de controle door de accountant dienen te worden gerapporteerd.

Dit protocol beoogt echter geen onderzoeksaanpak voor te schrijven, en is evenmin een (uitputtend) werkprogramma.

---

[1] Brief aan de Tweede Kamer d.d. 2 september 2016 met kenmerk 1062956.
[2] De tekst van deze regeling is met de brief van het ministerie van OCW d.d. 16 januari 2017 met kenmerk 1121176 aan de Tweede Kamer verstuurd. Deze regeling zal ook in de Staatscourant gepubliceerd worden.
[3] Een uitzondering hierop betreffen frictiekosten in 2016 waarvoor RPMI voor 1 april 2017 een Aanvraag kunnen indienen.

5. Werkzaamheden inzake de Aanvraag

5.1 Doel en reikwijdte van het accountantsonderzoek

Het object van het accountantsonderzoek is de verantwoording van de Aanvraag. In het voorgeschreven Format frictiekosten is dit opgenomen in blok 1 "Aanvraag frictiekosten" (zie bijlage 2 bij de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019, Format Frictiekostenregeling publieke media-instellingen 2016-2019).

Het doel van het accountantsonderzoek is het vaststellen dat de aangevraagde vergoeding voor frictiekosten is bepaald in overeenstemming met de voorwaarden zoals genoemd in de hoofdstukken 2 en 3 van de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. Bij de uitvoering van de werkzaamheden handelt de accountant conform de vereisten uit dit protocol en de relevante "Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden" (NV COS).

De werkzaamheden zoals hierna aangeduid monden uit in een assurance-rapport bij de Aanvraag conform NV COS 3000.

5.2 Onderzoeksaanpak

Het accountantsonderzoek wordt uitgevoerd volgens Nederlands recht en conform de geldende standaarden.

De media-instelling neemt in de Aanvraag op welke veronderstellingen en aannames ten grondslag liggen aan de aangevraagde bijdrage ter bekostiging van de frictiekosten. De accountant stelt vast dat de Aanvraag en de daaraan ten grondslag liggende veronderstellingen en aannames zijn opgesteld in de hoofdstukken 2 en 3 van de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. De voorwaarden in hoofdstukken 2 en 3 van de voorgenoemde regeling vormen het normenkader dat voorziet in de specifieke aandachtspunten voor de accountant ten behoeve van duidelijkheid over de aard en reikwijdte van de door de accountant te verrichten werkzaamheden.

De accountant hanteert een betrouwbaarheid van minimaal 95%. Voor het verstrekken van het Assurance rapport geldt de volgende materialiteit:

Soort Assurance rapport	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel onthouding	Afkeuring
Fouten in de verantwoording	<= 1%	>1%<3%	-	>=3%
Onzekerheden in het onderzoek	<= 3%	>3%<10%	>= 10%	-

De omvang van de basis voor het bepalen van de materialiteit in het kader van het onderzoek wordt gevormd door het totaal bedrag aan frictiekosten waarvoor ter bekostiging ervan een bijdrage wordt aangevraagd.

De accountant stelt het Assurance-rapport op conform het model zoals opgenomen in annex 1 bij dit protocol.

De accountant vraagt een bevestiging bij de aanvraag ('letter of representation') van het management van de instelling, waarin wordt medegedeeld dat de aanvraag in alle opzichten aan de voorwaarden Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019 voldoet.

Indien de accountant tijdens het uitvoeren van het onderzoek enige aanwijzing krijgt van een vorm van fraude dan handelt hij overeenkomstig NV COS 240 "de verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

6. Werkzaamheden inzake de Verantwoording

6.1 Doel en reikwijdte van de accountantscontrole

Het object van controle is de verantwoording van de reeds gerealiseerde frictiekosten zoals opgenomen in de Verantwoording. In het voorgeschreven Format frictiekosten is dit opgenomen in blok 2 "Verantwoording gerealiseerde frictiekosten" (zie bijlage 2 bij Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019, Format Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019).

Het doel van de accountantscontrole is het vaststellen dat de gedeclareerde kosten juist zijn en op rechtmatige wijze zijn besteed, in overeenstemming met de voorwaarden zoals genoemd in de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. Bij de uitvoering van de werkzaamheden handelt de accountant conform de vereisten uit dit protocol en de relevante "Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden" (NV COS).

De werkzaamheden zoals hierna aangeduid monden uit in een controleverklaring bij de Verantwoording conform NV COS 805.

6.2 Controleaanpak

De accountantscontrole wordt uitgevoerd volgens Nederlands recht en conform de geldende standaarden.

De accountant stelt vast dat de Verantwoording is opgesteld in overeenstemming met de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.

De accountant hanteert een betrouwbaarheid van minimaal 95%. Voor het verstrekken van de controleverklaring geldt de volgende materialiteit:

Soort controleverklaring	**Goedkeurend**	**Met beperking**	**Oordeel onthouding**	**Afkeuring**
Fouten in de verantwoording	**<= 1%**	**>1%< 3%**	**-**	>=3%
Onzekerheden in de controle	**<= 3%**	**>3% <10%**	**>= 10%**	-

De omvang van de basis voor het bepalen van de materialiteit in het kader van de controle wordt gevormd door het totaal bedrag aan gerealiseerde frictiekosten zoals opgenomen in de Verantwoording.

De accountant stelt de controleverklaring op conform het model zoals opgenomen in annex 1 bij het Controleprotocol Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.

De accountant vraagt een bevestiging bij de Verantwoording ("letter of representation") van het management van de instelling op waarin wordt medegedeeld dat de Verantwoording in alle opzichten juist en volledig is en dat aan de betreffende voorwaarden is voldaan.

Indien de accountant tijdens het uitvoeren van de controle enige aanwijzing krijgt van een vorm van fraude dan handelt hij overeenkomstig NV COS 240 "de verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Annex 1 bij Controleprotocol Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019: Assurance-rapport (NV COS 3000)
Het Assurance-rapport omvat in ieder geval de doelstelling en de reikwijdte van het accountantsonderzoek, de toegepaste criteria voor zover relevant en de conclusie.
De accountant rapporteert in geval van een goedkeurend Assurance-rapport als volgt.

Aan: het bestuur van ... (naam entiteit)

Afgegeven ten behoeve van de stichting Regionale Publieke Omroep en het Commissariaat voor de Media

Opdracht en verantwoordelijkheden
Wij hebben onderzocht of de bijgaande, door ons gewaarmerkte, Aanvraag ad € *XXXXXXX* over de periode *XXXXXX* van ... (naam entiteit) te ... (statutaire vestigingsplaats) op een juiste wijze is opgesteld in overeenstemming met de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. De Aanvraag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de entiteit. Het is onze verantwoordelijkheid een Assurance-rapport inzake te verstrekken.

Werkzaamheden
Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3000, "Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie" en het Controleprotocol Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019 zoals opgenomen in bijlage 2 bij de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019, Format Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. Dienovereenkomstig dienen wij ons onderzoek zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de aanvraag geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een Assurance-opdracht omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen Assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel
Naar ons oordeel is de aanvraag voor de vergoeding van frictiekosten over de periode XXXXXX van (naam entiteit) in alle van materieel belang zijnde aspecten op een juiste wijze opgesteld in overeenstemming met de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.

Realiseerbaarheid toekomstige uitkomsten
De werkelijke uitkomsten zullen waarschijnlijk afwijken van de aanvraag, aangezien de veronderstellingen en aannames zich veelal niet op gelijke wijze zullen voordoen als hier is aangenomen. De hieruit voortvloeiende afwijkingen kunnen van materieel belang zijn.

Beperking in gebruik en verspreidingskring
De aanvraag is opgesteld voor de stichting Regionale Publieke Omroep respectievelijk het Commissariaat voor de Media en het ministerie van OCW met als doel [naam entiteit] in staat te stellen te voldoen aan de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. Hierdoor is het/de voorschot/aanvraag mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden.

De aanvraag met ons Assurance-rapport is derhalve uitsluitend bedoeld voor (naam entiteit) en, indien van toepassing, de stichting Regionale Publieke Omroep, het Commissariaat voor de Media en het ministerie van OCW en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.
Plaats, datum
Naam accountantspraktijk
Naam accountant
Bijlage Format Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019 – Aanvraag

Annex 2 bij Controleprotocol Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019: Controleverklaring (NV COS 805)

De Controleverklaring omvat in ieder geval de doelstelling en de reikwijdte van de accountantscontrole, de toegepaste controlecriteria voor zover relevant en het oordeel.

De accountant rapporteert in geval van een goedkeurende controleverklaring als volgt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van ... (naam entiteit)

Afgegeven ten behoeve van de stichting Regionale Publieke Omroep en het Commissariaat voor de Media.

Opdracht
Wij hebben bijgaande, door ons gewaarmerkte, Verantwoording ad € *XXXXXXX* over de periode *XXXXXX* ("de Realisatie") van ... (naam entiteit) te ... (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur
Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opstellen van de verantwoording van de gerealiseerde frictiekosten in overeenstemming met de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol als onderdeel van de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de verantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de verantwoording door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de verantwoording, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel
Naar ons oordeel is de verantwoording van de gerealiseerde frictiekosten ad € *XXXXXX* over de periode *XXXXXX* van (naam entiteit) in alle van materieel belang zijnde aspecten juist opgesteld in overeenstemming met de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019.

Beperking in gebruik en verspreidingskring
De verantwoording is opgesteld voor de stichting Regionale Publieke Omroep respectievelijk het Commissariaat voor de Media en het ministerie van OCW met als doel (naam entiteit) in staat te stellen te voldoen aan de Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen. Hierdoor is de verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden.

De verantwoording met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bedoeld voor (naam entiteit) en, indien van toepassing, stichting Regionale Publieke Omroep, het Commissariaat voor de Media en het Ministerie van OCW en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Plaats, datum
Naam accountantspraktijk
Naam accountant
Bijlage Format Frictiekostenregeling regionale publieke media-instellingen 2016-2019 – Verantwoording